

دوروی سکه

افزایش قیمت تعرفه های اینترنتی

هرچند وقت یک بار شرکت های ارائه دهنده خدمات اینترنت و تلفن، بحث افزایش تعرفه ها را پیش می کشند و مدعی هستند تا زمانی که نتوان هزینه های جاری را پوشش داد، امکان افزایش سطح کمی و کیفی خدمات وجود ندارد. این موضوع در حالی مطرح می شود که در چندسال گذشته تنها

گزارش

بسیست وهفتمین نمایشگاه الکامپ که طی روزهای ۹ تا ۱۲ تیرماه برگزار شد، فرصتی بود تا بار دیگر بر نیازها و ضرورت های فاوا تأکید شود. در این میان یکی از درخواست های جدی، افزایش و اصلاح تعرفه ها در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات بود. این مسئله در سال های اخیر بارها و بارها تکرار شده؛ چرا که هزینه های جاری شرکت ها همچون هزینه حفظ و نگهداشت زیرساخت ها، تأمین تجهیزات، ارتقای شبکه و دستمزد نیروی انسانی و... رشد قابل توجهی را تجربه کرده است. بررسی ها نشان می دهد از تابستان سال گذشته بحث مطالبه افزایش تعرفه ها رنگ و بوی جدی تری به خود گرفته و کار را به جایی رسانده که برخی بسته های اینترنت که برای بسیاری از کاربران به صرفه بود، از لیست خدمات شرکت ها حذف و عملاً هزینه تمام شده اینترنت مصرفی برای کاربران افزایش یافته است.

ثبات چندین ساله تعرفه های ارتباطی

آرش کریم بیگی، مدیرعامل یکی از شرکت های ارائه دهنده خدمات اینترنتی اعتقاد دارد: «از منظر خدمات مخابراتی اگر بخواهیم هزینه نیروی انسانی را در قیاس با سایر کشورهای دنیا در نظر بگیریم، شاید بتوان گفت این بخش تنها موردی بوده که در آن نسبت به برخی کشورهای دیگر دنیا، مزیت هایی داشته ایم. اگرچه در دوره ای اپراتورها با مزیت مواجه بوده و هزینه کمتری داشتند، اما طی سال های گذشته همین موضوع نیز دستخوش تغییراتی شده است. در سایر موارد قطعاً قیمت و هزینه خدمات مخابراتی ما نسبت به سایر کشورهای دنیا بیشتر برآورد می شود.»

او تئورم در مهم ترین عامل مؤثر در این زمینه می داند و ادامه می دهد: «بخش مهمی از هزینه اپراتورهای ارتباطی ارزی محسوب می شود و بالا رفتن نرخ ارز تأثیر بسزایی در کار آن ها دارد. نکته دیگر آن که عدم تخصیص به موقع ارز هزینه های شرکت ها را مضاعف می کند.»

کریم بیگی توضیح می دهد: «هفت سال است که در صنعت مخابرات با سرکوب تعرفه ها مواجهیم و بازبینی تعرفه خدمات نداشته ایم. طی این سال ها تورم ارزی و ریالی چند ده برابر شده، با این وجود همچنان مردم خدمات مخابراتی را به قیمت هفت سال پیش البته با کیفیت و فناوری بالاتر خریداری می کنند.»

این مدیر ارائه دهنده خدمات اینترنتی تأکید دارد: «شاید هیچ صنعتی را به غیر از مخابرات نبینیم که حتی برای شش ماه تعرفه های آن تغییر نکرده باشد. در حوزه های مختلف با مجوزهای صادره از سوی حاکمیت، قیمت ها در طول سال چندین بار تغییر می کند، اما اجازه داده نمی شود تعرفه های اپراتورهای ارتباطی هم گام با تورم تغییر یابد و اصلاح شود.»

گفت وگو

هر ساله با شروع فصل تابستان، جابه جایی مستأجران به بیشترین حد رسیده و تعطیلی مدارس موجب می شود بسیاری افراد زمان را برای تغییر ملک اجاره ای خود مناسب ارزیابی کنند. امسال نیز مانند سال های گذشته با آغاز تابستان بازار جابه جایی ها گرم تر شده، با این تفاوت که مردم جهت تأمین سرپناه

● **فصل تابستان به واسطه تعطیلی مدارس، اوج جابه جایی مستأجران است. پیش بینی شما از بازار اجاره در روزهای آتی چیست؟**

پیش بینی بازار نیاز به مدل سازی و بررسی مؤلفه های بسیاری دارد. در ماه های اخیر به ویژه هفته های گذشته به واسطه برگزاری انتخابات بسیاری از عوامل دستخوش تغییر شده و از سوی دیگر شرایط اقتصادی و سیاسی کشور به گونه ای پیش رفته که تغییرات ناگهانی را ایجاد کرده است.

در بازار مسکن به ویژه حوزه اجاره، طی سالیان گذشته سیاست های مختلفی اعلام شد که آثار مثبت و منفی هم به همراه داشت. در یک کلام سیاست های اعمال شده در بازار اجاره مسکن آن طور که باید خروجی ندارد؛ زیرا این حوزه به صورت متمرکز اداره نمی شود و عرضه مسکن از سوی صاحبان ملکی که واحد اضافی دارند، صورت می گیرد. بنابراین بازار به شکلی غیرحرفه ای و متناسب با رفتار مستأجر و صاحبخانه عام مدیریت می شود.

در سطح جهانی برخی شرکت ها به اجاره واحدهای مسکونی می پردازند که دولت ها توانایی نظارت بر عملکرد آن ها را دارند. در این شرایط میزان عرضه و حدود قیمت مشخص و شفاف است، اما در ایران، عرضه واحد برای اجاره از سوی افراد انجام می شود و دولت ها توان نظارت آنچنانی را در این عرصه ندارند.

● **بنابر سیاست ابلاغی دولت، در سال جاری امکان**

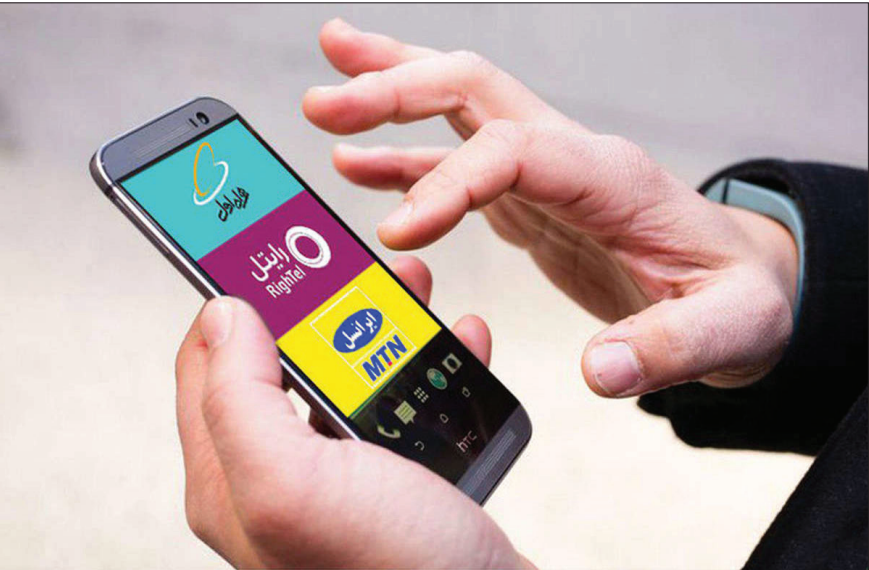
درآمدهای حاصل از افزایش تعرفه کجا می رود؟

دی ماه سال گذشته هم زمان با برگزاری نمایشگاه تلکام، امیر محمدزاده لاجوردی، معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات درباره درخواست افزایش تعرفه ها از سوی اپراتورها بیان کرد: «وزارت ارتباطات یک وزارتخانه تخصصی است و سازمان تنظیم مقررات ارتباطات هم موضوعات را تخصصی بررسی می کند. در این راستا بحث افزایش تعرفه ها مطالبه اپراتورها بوده و هست. حتی این مطالبه در سال های اخیر بیشتر هم شده؛ در بازه های زمانی مختلف داده های آن ها را دریافت می کنیم و متناسب با شرایط تصمیم می گیریم. اکنون هم طبیعتاً اپراتورها درخواست داده و داده های آماری خود را به رگولاتوری ارائه کرده اند. ما اختیار و امکان تغییر تعرفه را داریم، اما هر نوع تغییر مشروط بر این است که اپراتور این افزایش درآمد را چگونه می خواهد هزینه کند.»

لاجوردی در ادامه صحبت هایش تأکید کرد: «بنابراین ما از اپراتورها در همه بازه های زمانی درخواست برنامه توسعه ای داشته و شاخص های ارتقای شبکه را به آن ها اعلام کرده ایم که شاخص های متفاوتی است. بحث دیگر مرتبط با توسعه فناوری های نو و جدید مانند (G5) است.»

به دنبال افزایش کیفیت هستیم

این گفته های لاجوردی در حالی بیان شد که یک روز بعد عیسی زارع پور، وزیر ارتباطات صحبت های معاون خود را تأیید و بر ارتقای زیرساخت ها و خدمات شرکت های ارائه دهنده اینترنت تأکید کرد.

زارع پور در حاشیه جلسه هیأت دولت گفت: «برخی اپراتورها بدون توجه به شرایط موجود درخواست افزایش تعرفه داشتند. به دنبال سود اپراتور نیستیم، به دنبال افزایش کیفیت هستیم.»

او ادامه داد: «اگرچه از سال ۹۶ تعرفه ها دست نخورده، اما سازمان تنظیم مقررات شروطی را برای افزایش قیمت مشخص کرده است. هنوز تصمیمی گرفته نشده، با این حال قطعاً افزایش صددرصدی تعرفه را نمی پذیریم و در بازنگری جدید اپراتورها را مکلف به فراهم کردن بسته های اینترنتی متنوع تر می کنیم.»

صحبت های این دو مقام مسئول در وزارت ارتباطات بیانگر آن بود که اپراتورها برای بالا بردن تعرفه باید در مرحله اول ارتقای خدمات را در دستور کار قرار دهند و بعد به دنبال افزایش تعرفه باشند.

البته مدتی بعد از این اظهارات تعرفه خدمات اپراتورها

رشد ۲۴ درصدی را نشان داد و افزایش بیشتر در این حوزه منوط به ارتقای زیرساخت ها، افزایش خدمات و رضایت مندی کاربران شد.

یکی از شروط اعلامی از سوی وزارت ارتباطات برای افزایش نرخ تعرفه اینترنت، افزایش ۳۰ درصدی سرعت تا خردادماه سال ۱۴۰۳ اعلام شد. قرار بر آن بود تا در انتهای سال جاری سرعت اینترنت ۵۰ درصد افزایش یابد، موضوعی که فروردین ماه امسال بار دیگر از سوی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات مورد تأکید قرار گرفت. متعاقب آن زارع پور در آخرین روز خرداد خبر از عدم دستیابی به رشد ۳۰ درصدی داد و ابراز امیدواری کرد تا انتهای سال این کسری پنج درصد جبران شود.

او در توضیحات تکمیلی خود گفت: «هر افزایش تعرفه،

نتیجه ای جز درآمد بیشتر برای آن مجموعه ندارد. افزایش تعرفه ای که داشتیم پس از شش سال صورت گرفت و اگر براساس تورم بالا می رفت، این رقم پنج الی شش برابر بیشتر از ۳۴ درصد، اعمال می شد. این رشد برای سرمایه گذاری در توسعه زیرساخت ها بود. متقابلاً اپراتورها متعهد شدند که تا خردادماه سال ۱۴۰۳، کیفیت و سرعت اینترنت را تا ۳۰ درصد ارتقا دهند و مطابق الحاقیه پروانه در صورت عدم اجرای تعهد، اپراتور جریمه خواهد شد.

زارع پور افزود: «طبق آمار داخلی و داشبوردهای جهانی، سرعت و کیفیت اینترنت در مقایسه با دی ماه سال ۱۴۰۲ روند صعودی داشته و اپراتورها در مسیر خوبی قرار دارند. اگرچه تا پایان خردادماه ۳۰ درصد تعهد نداشتیم، اما با ادامه نظارت وزارت ارتباطات حتماً افزایش کیفیت محقق خواهد شد. قولی که داده بودیم این بود که در مقایسه با دی ماه سال گذشته، تا پایان امسال ۵۰ درصد افزایش سرعت و کیفیت اینترنت داشته باشیم. شاید تا کنون ۲۵ درصد اتفاق افتاده، اما آن شالله تا پایان سال این ۵۰ درصد محقق و جبران خواهد شد و در غیر این صورت اپراتور باید جریمه بپردازد.»

این پایان ماجرای درخواست بالا رفتن تعرفه ها و افزایش سرعت و کیفیت اینترنت نبود؛ زیرا رای این ماجرا به مناظرات انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۳ نیز باز شد. در موارد متعدد نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری نسبت به سرعت اینترنت صحبت هایی مطرح کرده و حتی در وعده های انتخاباتی خود به افزایش سرعت اینترنت اشاره داشتند.

شرکت های ارائه دهنده خدمات اینترنت با توجه به هزینه های ثابت و جاری خود به دنبال آن هستند تا در ابتدا افزایش تعرفه ها اعمال شود، تا بعد از آن بتوانند به توسعه و ارتقای زیرساخت ها و خدمات خود بپردازند. این در تضاد با خواست دولت به ویژه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات است؛ چرا که بدنه حاکمیتی می خواهد ارتقای زیرساخت ها و توسعه خدمات رخ دهد و سپس متناسب با آن، تعرفه ها افزایش یابد.

اما نکته قابل تأمل در عملکرد چندسال اخیر شرکت های ارائه دهنده خدمات اینترنت گویای این است که مراکز مذکور درآمد و فروش خود را تنها در زمینه فروش اینترنت، سرمایه گذاری نکرده اند. آن ها در حوزه های دیگر با محوریت سرگرمی های برخط وارد شده اند که البته همین عاملی برای رشد مصرف اینترنت و بازگشت کاربر به سمت اپراتورها برای خرید اینترنت و بسته های بیشتر است.

همچنین سال گذشته اپراتورهای کشور در بحث اینترنت نسل (۵) تبلیغات گسترده ای انجام دادند که تا به امروز برای کاربران امکان گسترده ای برای تجربه (G5) وجود نداشته است.

با هزینه هایی به مراتب بیشتر از سال های قبل مواجه شده و اغلب برای یافتن خانه ای مناسب چالش های متعدی پیش رو دارند. در این زمینه محمد اولاد، کارشناس بازار مسکن در گفت وگو با «آتیبه نو» به بررسی شرایط موجود پرداختیم که در ادامه می خوانید.

می توان گفت، در حال حاضر خانواده ها به دنبال واحدهای کوچک تر و ارزان تر با تعداد اتاق کم در مناطق ارزان قیمت شهر هستند. این در حالی است که عموم افراد آنچنان علاقه ای به جابه جایی ندارند؛ زیرا این کار برای مستأجران تنها با تغییر نرخ ودیعه و اجاره همراه نیست و هزینه های جانبی به همراه دارد. موارد فوق تأثیر قابل توجهی بر سطح زندگی افراد حتی در کوتاه مدت برجا می گذارد.

● **در سال های گذشته طرح های مسکن مهر، مسکن ملی و... اجرایی شد. حتی در روزهای گذشته اخباری از تکمیل واحدهای باقی مانده مسکن مهر انتشار یافت. چنین طرح هایی چه تأثیری بر بازار اجاره بها دارد؟**

تا به امروز بیش از دو میلیون واحد مسکن مهر ساخته شده و حدود ۲۰۰ هزار واحد باید ساخته و تحویل متقاضیان شود. اثرات چنین طرح هایی متناسب با میزان عرضه، محل قرارگیری پروژه، کیفیت ساخت و خدمات شهری محدوده پروژه سنجیده می شود. این دست پروژه ها بر بازارهای هر شهر و استان به طور خاص تأثیرگذار است. مثلاً اگر واحدی از سوی دولت در منطقه ای با سطح دسترسی کم و با خدمات رفاهی و شهری اندک ساخته و تحویل افراد شود، تأثیری بر زندگی خانواده ها نخواهد داشت و عدم استقبال از این واحدها حتی بر رشد اجاره بها اثربخش است.

● **اعطای وام ودیعه مسکن در بازار تأثیرگذار بوده است؟** از زمان شیوع ویروس کرونا، دولت اعطای وام ودیعه مسکن

فصل داغ جابه جایی مستأجران

با هزینه هایی به مراتب بیشتر از سال های قبل مواجه شده و اغلب برای یافتن خانه ای مناسب چالش های متعدی پیش رو دارند. در این زمینه محمد اولاد، کارشناس بازار مسکن در گفت وگو با «آتیبه نو» به بررسی شرایط موجود پرداختیم که در ادامه می خوانید.

را با نرخ بهره کم در دستور کار قرار داد. از این وام می توان به عنوان یک برنامه حمایتی یاد کرد. اقدام فوق عاملی برای افزایش قدرت خانواده در تأمین مسکن تلقی می شود. برخی بر این باورند که در زمان افزایش تقاضا با اعطای این دست وام ها، اجاره بها روند صعودی به خود می گیرد. نکته قابل توجه این برنامه حمایتی، افزایش نظارت دولت بر قراردادهای اجاره است؛ زیرا برای دریافت این حمایت، باید معامله اجاره به صورت رسمی ثبت شود. این موضوع از هرگونه سوءاستفاده و مشکلات احتمالی جلوگیری می کند.

● **برخی افراد مشاوران املاک را مقصر رشد قیمت اجاره بها می دانند؛ آیا مشاوران املاک و سایت های انشمار آگهی توان تغییر قیمت ها در بازار مسکن را دارند؟**

مشاوران املاک تأثیر چندانی در ارزش گذاری ملک ندارند، اگر چنین توانایی برای این دست افراد وجود داشت در رکود بازار می توانستند حجم دادوستد را افزایش دهند تا خود به درآمدی مضاعف دست پیدا کنند.

بررسی ها نشان از آن دارد که کسب و کار مشاوران املاک به واسطه رکود در بازار مسکن دچار افت شدید شده و طبق تجربه، هر زمان که میزان عرضه بیش از تقاضا باشد، حوزه مسکن رکود را تجربه می کند. در زمانی که میزان تقاضا بیش از عرضه باشد افراد به ویژه صاحبان ملک در قیمت گذاری و اجاره بها تأثیرگذار خواهند بود.

یادداشت

عوامل رکود در صنعت لوازم خانگی

یکی از چالش های بزرگ تولیدکنندگان طی سال های اخیر، کاهش قدرت خرید مصرف کننده بوده که باعث روند نزولی فروش لوازم خانگی و ایجاد خسارت های مالی برای تولیدکنندگان شده است.

در کنار این امر می توان وجود تورم بالا را در نظر گرفت؛ چالشی که شرایط فعالیت بنگاه های اقتصادی را بسیار مشکل کرده و تا زمانی که روابط ایران با دنیا بهبود نیابد، همچنان شاهد از بین رفتن منافع ملی خواهیم بود. همچنین موانع بزرگی در اقتصاد کلان داریم که بدون حل شدن یا کاهش ملموس آن ها، نمی توان انتظارات زیادی برای رشد و پویایی اقتصاد خرد داشت. یکی از بحران های بزرگ که اقتصاد کشور را درگیر کرده تورم بالاست.

همراه با تورم نداشتن رابطه مناسب و سازنده با دیگر کشورهای دنیا، عدم جذب سرمایه های خارجی، خروج سرمایه گذاران داخلی از کشور و فرار مغزها و نیروهای متخصص دیگر بحران هایی هستند که هرکدام به نوعی صنعت و تولید ملی را نشانده گرفته و سبب نزول شاخص های توسعه خواهند شد. بنابراین بخشی از ایجاد و فراهم شدن رشد و توسعه و زیرساخت ها به سیاست خارجی کشورها مربوط می شود. سرمایه گذاری در هر کجای جهان نیاز مبرمی به امنیت دارد. تا امنیت سرمایه گذاری در همه بخش ها در کشور ایجاد نشود، کاهش رشد سرمایه گذاری در حوزه های مختلف و خصوصاً صنایع، موضوعی اجتناب ناپذیر خواهد بود. البته در صنعت لوازم خانگی و در طول سه سال گذشته سرمایه گذاری در ایران رشد مناسبی داشته است.

تولیدکنندگان در شرایطی در حال تولید هستند که با مشکلات عدیده ای دست و پنجه نرم می کنند. باهدف گذاری انجام شده، قرار بود در سال ۱۴۰۴ اقتصاد اول منطقه باشیم، اما در حال حاضر تولید ناخالص داخل ایران تنها به یک سوم عربستان و ترکیه رسیده است. در شرایط فعلی باید تمام ارکان حاکمیت و مردم دست به دست هم دهند تا اوضاع را بهبود بخشند و راه حلی برای توسعه اقتصادی پیدا کنند. رشد اقتصادی در صورتی اتفاق می افتد که بخش دولتی و خصوصی در کنار هم برای تحقق آن بکوشند. البته لازم به تأکید است که این صنعت رشد کمی و کیفی داشته و این موضوع مرهون تلاش های تولیدکنندگان و سرمایه گذاری بوده است.

در این میان دولت نیز کمک هایی برای ثبت این موفقیت ها داشته، با این وجود صنعت لوازم خانگی ایران با مشکلات عدیده ای دست و پنجه نرم می کند. چنانچه بخواهیم از اقتصاد قدرتمندتری بهره ببریم، دولت باید برای ایجاد زیرساخت ها و بستر فعالیت بخش خصوصی اهمیت بیشتری قائل شده و با قوانین مناسب، امنیت سرمایه گذاری را افزایش دهد. دخالت دولت در قیمت گذاری و سرکوب قیمت ها، هیچ کمکی به تولیدکننده، مصرف کننده و در نهایت اقتصاد ملی نکرده و نتیجه معکوس خواهد داشت.

ما جزو معدود اقتصادهای دولتی دنیا هستیم و در حال حاضر بیش از ۸۰ درصد اقتصاد کشور دولتی است. این در حالی است که دخالت دولت در کل اقتصاد و خصوصاً بحث قیمت گذاری باید به حداقل برسد. معتقدم برای افزایش سهم بخش خصوصی از اقتصاد باید اقدام عاجل کرد تا رشد اقتصادی اتفاق افتاده و همه مردم ایران از منافع آن برخوردار شوند. بدون تحقق رشد اقتصادی و افزایش درآمد سرانه ایرانی نمی توان رفاه مردم کشور را تأمین کرد. متأسفانه دولت ها به دنبال آن هستند که با سرکوب نرخ ارز، قیمت گذاری دستوری و آزادسازی واردات، رفاه کاذب ایجاد کنند. اما تا مسائل اقتصاد کلان با روش های معقول و جهانی برطرف نشود، راهکارهای مقطعی در درازمدت نتیجه معکوس خواهد داشت. هم اکنون معضل اساسی صنعت لوازم خانگی، بازار داخلی کشور است که در طول سال های اخیر با رکود خود، موانعی برای تولیدکنندگان به وجود آورده و عرضه و تقاضا را تا حدودی دچار مشکل کرده است. در همین ارتباط قدرت خرید مصرف کننده کاهش یافته و این بحرانی است که مسئولان باید با توجه بیشتر، راه حلی برای آن پیدا کنند.